

Gyergyótölgyesi Öreg tölgyek

A nyár derekán a kalapom mellé tűzhettem az ötszázadik vaddisznó véérébe belemártott töretet. Mindez különösebb ceremónia nélkül történt meg, de a jubileumi ünneplés megtartása gyakran jutott eszembe. Így aztán a gondolatok végére pont került, mert az Erzsébet napi lakoma után kocsink a Keleti-Kárpátok irányába haladva koptatta a kilométereket.

A megadott cél a gyergyótölgyesi erdővidék vadászterülete volt. A vendéglátás, a fogadtatás és a vadászat megszervezése Kedves László vadászati igazgató feladata volt. A hivatalos ceremónia után Misi, a hivatásos vadász vett kegyeibe. A múlt éjjel 8–10 cm-es friss hótakaró hullott a Kárpátok ezen vidékére.

Reggel nyomkeresés, cserkelő vadászat volt a szűz hóval borított hegyeken. A luc és a jegenyefenyő őserdőben, kisebb csoportokba szép bükk-tölgyek is elegyedtek. Az erdő talaját a disznók erősen feltúrták, a bükk, makk végett. Csodálatos érzés volt ebben a gyönyörű erdőben a vadászat, de a déli órákra erőm nagyrészt elfogyott, így a letáborozás, tűzrakás, pihenés következett. A mogorónyárs végére pedig szalonna, kolbász és vöröshagyma került. A pihenés közben elkészült a terv az esti, illetve éjszakai lesvadászatról, és így az alkonyat beálltával, a falu feletti öreg tölgyek felső peremvidékére kapaszkodtunk fel a megadott leshez. Utunkat lövésgödrök sokasága lassította, a lentebb húzódó sánc vidéke véres csaták színhelye volt valaha. Az alattunk húzódó Preszekán patakja, sáncvédő magyar katonák vérevel keveredve csobogott az Aranyos Beszterce folyóba torkollva, a messze keleti tájak felé. Az évszázados tölgyek felett a régmúltban, turul sasok szárnyai hasították a friss levegőt, mára ezek már eltűntek, és helyettük hollópár kering a sziklák környezetében. Lassan felérünk az adott leshelyre, ahol tetőtől-talpig leizzadva foglalok helyet. A messze távolból motorfőrészek durmolása és a közelítő és szállító monstrumok moraja hallatszik felém. Az utunkat makkozó vaddisznók csapásai keresztezik, így hát reménnyel tele kezdjük meg az éjszakai lesvadászatot. A három óras les után kérem a kísérom, hogy fejezzük be, csakis a tüdőgyulladást eredményezheti. Ezen kérésem a harmadik alkalommal is elutasításra talál. Közben

kapom az utasítást, hogy ne szuszogjak és ne morogjak. Miközben a havas oldalon fekete gombócok jelennek meg, makkot keresgélek a friss hó alatt. A távcső jól mutatja, hogy a gombócok vaddisznók, közöttük egy kiemelkedő példánnyal. A baloldali sűrűség szegélyében disznó sikoltása hallatszik, amelybe agyarak csattanása és a felhördülés zaja keveredik. Megkezdődött a bűgás ideje, így hát a nagy kan is a kondában kell, hogy legyen. Az előbbi dulakodás irányából természetes nagy disznó alakja tűnik fel a fehér háttérben. Meggémberedett állapotomból felocsúdvá próbálom célba venni a nagy fekete testet, és újtára engedem a 11 grammos RVS töltényt. Amikorra nehezen lemászok a lesemről, a vadór már a rálövés helyét vizsgálva vért jelent felém. Alig száz méter megtétele után hagyta el ereje az öreg remete kant, ahol vastag tölgyfa tövénél elfeküdvé lehelte ki utolsó páráját.

A leszállítást a holnapi reggelre tervezzük, így hát segítséggel köteleket is viszünk, a kan leszállításához. Csillagos a hajnal, amikor indulunk. Útközben

lassan virrad, majd nemsokára a felkelő nap sugarai rávetődnek a távolban látható Csalhó nevű hegyóriás hóval és zúzmarával borított hegykoszorújára. A fényár, az ezüstös csillogás pazar látványt nyújt felénk, túlszárnyalva bármiféle tűzijátékokat. Felérve a kan ravatalához, balfelől a Vitt havasa köszönt bennünket. Az orgonásfokhoz hasonló sorrendben apró sziklaormok merednek a kék ég felé. Nyáron a havasi gypár díszleg a sziklarepedésekben, április végén a fajok járnak násztáncukat, a sziklafalak alatti tisztásokon. Most a zord sziklák on a hó és a jég az úr. Ilyentájt csak a viharok járnak a sziklaormokat, és a szellemek titokzatos világában vadászalmok és vágyak telepednek a titkokat őrző gypáros sziklaszurdokok réseibe.

A kan fotózását követően távcsővel hozom magamhoz közelebb ennek az ősi vadonnak minden szegletét. Elmerengésem közben könnycsepp gördül végig arcomon. Az elköszönéskor önkéntelenül mondom ki: ha Dianna is segít, jövőre találkozunk.

id. Csizmadia Sándor

Védjük erdeinket!

Északkelet-Magyarországon az állami tulajdonban lévő erdőállományok fenntartása érdekében a Nyírerdő Zrt. az idén is védekezett a gyapjaspille (*Lymanthia dispar*) hernyóinak tömeges kártétele ellen. Szakembereink folyamatos szignalizációs (előrejelzési) tevékenysége nyomán tavaly, 2005 őszén már mintegy 4.000 ha terület erős fertőzöttsége került megállapításra csak az állami erdő-területeken. A petecso-mókkal való fertőzöttség főbb gócpontjai a Fehérgyarmati, Nyírbátori és Hajdúhadházi Erdészetek működési területén mutatkoztak.

Az idén áprilisi újabb szignalizáció már csak mintegy 2.000 ha területen látta szükségesnek a védekezést.

A gyakorlati védekezést természetesen egy, az Állami Erdészeti Szolgálat Debreceni Területi Igazgatósága által koordinált előzetes szakhatósági véleményezés, majd hivatalos jóváhagyás előzte meg. A Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség, azaz az ún. 'Zöldhatóság' nem járult hozzá a természetvé-

delmi oltalom alatt álló területeken a bioszerez védekezéshez, így összesen csupán 1.152,3 ha légi védekezésére kerülhetett sor. Ebből a humán célú, azaz a települések közigazgatási belterületét övező erdőállományok védelmét célzó légi védekezés által érintett erdőterület 214,3 ha, míg a kimondottan a gazdasági rendeltetésű erdők erdővédelmi célú védekezése 938,0 ha állományt érintett.

A légi védekezések során kizárólag természetes hatóanyagú ún. bioszerek kerültek bevetésre – Dimilin és Dipel, olykor Silwet tapadássegítő (fixáló) anyaggal keverve –, melyek kizárólag a permetezés idején aktív lombrágó hernyók pusztulását okozzák.

A védekezés költségei a jelenlegi előzetes becslések szerint 14 millió forintba rúgnak. Ebből 6 millió forint a Nyírerdő Zrt. által önerőből fizetett hányad, a fennmaradó részt pedig az illetékes szaktárca által kiírt keretből, pályázat útján kívánja fedezni a Társaság.

Debreczeni Ferenc
mb. erdőgazd. oszt. vez